

Наукові перспективи
Видавнича група

ЖУРНАЛ
Національні інтереси

України

*Творимо переможне
майбутнє України разом*

3(20)
2026

Військова академія (м. Одеса)

Видавнича група «Наукові перспективи»

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного
управління*

«Національні інтереси України»

№ 3(20) 2026

Military Academy (Odesa)

Scientific Perspectives Publishing Group

*All-Ukrainian Assembly of Doctors of Science in Public
Administration*

«National interests of Ukraine»

№ 3(20) 2026

“Національні інтереси України”: науково-практичний журнал. 2026. № 3(20) 2026. С. 2345.

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 10.03.2026, № 5-1/2-26)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України #1415 від 02.10.2024 журнал включений до Переліку наукових фахових видань України, категорія “Б”, спеціальності: 081 Право; 281 Публічне управління та адміністрування; 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності); 051 Економіка; 052 Політологія
Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.12.2024 № 1721 журналу присвоєно категорію “Б” зі спеціальностей: К1 Державна безпека; К2 Безпека державного кордону; К6 Забезпечення військ (сил)

Програмні цілі журналу: публікація оригінальних наукових статей із найактуальніших питань національної безпеки та оборони для розвитку, удосконалення української національної науки та освіти; організація наукових дискусій

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible та до міжнародної пошукової системи Google Scholar

Рік заснування: 2024

Журнал виходить раз на місяць

Згідно Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15.01.2018 № 32, повнотекстовий доступ до наукових статей Журналу, представлений на платформі «Наукова періодика України» в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України та в Національній репозитарії академічних текстів

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Мосов Сергій Петрович - доктор військових наук, професор, професор кафедри авіації та авіаційного пошуку і рятування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту (Україна)

Члени редакційної колегії:

- Романенко Євген Олександрович - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Україна)
- Козубцов Ігор Миколайович кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри комп'ютерних наук Луцького національного технічного університету, (Україна)
- Агаєв, Фірудін Т. - доктор технічних наук, професор, професор Інституту інформаційних технологій НАНА, Баку, Азербайджан (Азербайджан)
- Гайоз Парцхаладзе професор кафедри військової інженерії та будівництва Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія)
- Горбачук Василь Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач відділу інтелектуальних інформаційних технологій, Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України (Україна)
- Грегорі Заротіадіс доктор економічних наук, професор, декан факультету економіки і політичних наук Університету Арістотеля в Салоніках, Салонікський університет (Греція)
- Швець Катерина Павлівна - доктор наук з державного управління, доцент (Україна)
- Марутян Рена Рубенівна - доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри глобальної та національної безпеки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Україна)
- Левченко Ігор Славович - кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри забезпечення пальним та мастильними матеріалами Військової академії (Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори

ЗМІСТ

РОЗДІЛ «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»

- Skarzhynets A.V., Nebelas D.V., Vyhovskyi V.I.** 25
COMPREHENSIVE ANALYSIS OF INFORMATION AND PSYCHOLOGICAL INFLUENCE METHODS TARGETING IDENTIFIED OBJECTS
- Акімов О.О., Серга А.І., Акімова Л.М.** 42
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО ПОЛІГРАФОЛОГА ЯК ВІЙСЬКОВО-ОБЛІКОВОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ
- Акімов О.О., Шикула Р.Р., Федорович В.В., Федоренко І.М.** 62
ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ: ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ВИМІР
- Андрушко О., Мішенюк Р., Басараб О.** 79
СУЧАСНІ БЕЗПЛОТНІ СИСТЕМИ ТА ВІЙСЬКОВА ЛОГІСТИКА
- Бібік А.В.** 89
КОГНІТИВНЕ РАДІО: ЯК ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ КЕРУЄ СПЕКТРОМ У РЕАЛЬНОМУ ЧАСІ
- Бібік А.В.** 103
РОЗВИТОК РАДІОРЕЛЕЙНИХ ЛІНІЙ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОГО ЗВ'ЯЗКУ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Білецький В.О., Туз О.С.** 118
ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ПОВНОВАЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ – ЧЕРГОВИХ КОМЕНДАНТІВ ЗАКОРДОННИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ УСТАНОВ
- Верховцева І.Г., Третяк О.А., Христокін Г.В., Кондратенко О.Ю., Ситюк А.А.** 127
ЦИФРОВИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ТА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЗА УМОВ КІБЕРСУСПІЛЬСТВА: СИНЕРГІЯ ТЕХНІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО

ISSN 3041-1793 Online

- Владимиров М.В., Марков О.В., Тененьов Є.П., Грищенко Д.О., Рябець В.В.** 145
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ВІРТУАЛЬНІ ТРЕНАЖЕРИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ
- Владимиров М.В., Толкачов С.М., Кочин В.Д., Колесник Н.М.** 158
ВПЛИВ КУРСАНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ
- Воронкіна М.М., Батурко О.В., Кузь Ю.М., Романчук О.М.** 169
СИСТЕМА АНАЛІЗУ РИЗИКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ПАСАЖИРОПОТОКУ
- Владимиров М.В., Балац А.О., Кондратюк М.В., Кочура Я.М., Шевченко Р.В.** 183
НАУКОВИЙ ГУРТОК КАФЕДРИ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ УСПІШНОСТІ КУРСАНТІВ У ВИЩІХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ
- Головкін Я.М.** 193
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА БОЙОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗАСОБІВ РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ БОРОТЬБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
- Гончаренко О.Ю., Кізян Р. В., Андросюк І.Ю., Парій С.Г.** 206
НАЗЕМНІ РОБОТИЗОВАНІ КОМПЛЕКСИ У СУЧАСНІЙ ВІЙНІ: КЛАСИФІКАЦІЙНІ ПІДХОДИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОБМЕЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ
- Грінєвич М.А., Соколовська С.С., Гула В.В.** 219
ОПТИМІЗАЦІЯ БЕЗПЕРЕБІЙНОСТІ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ НА ОСНОВІ ЧАСОВИХ ПОКАЗНИКІВ
- Гуденець Д.О., Дмитришина В.В., Гула В.В.** 230
УДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ НА КОРДОНІ УКРАЇНИ З РЕСПУБЛІКОЮ МОЛДОВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

- Гула В.В., Сичевський Ю.О., Дацко М.В.** 246
АНАЛІЗ НЕВІДПОВІДНОСТЕЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ НА ДЕРЖАВНОМУ КОРДОНІ УКРАЇНИ З РЕСПУБЛІКОЮ МОЛDOVA В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
- Дацков А.В., Сторожук Б.В.** 257
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВІДДІЛУ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ ТИПУ «С» ПРИКОРДОННОЇ КОМЕНДАТУРИ ШВИДКОГО РЕАГУВАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ
- Дідик В.О., Максименко Ю.А., Маміч В.В., Шаршаткін Д.Ю., Король Д.А.** 270
ДОСЛІДЖЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДІАГНОСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В АНАЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
- Дідик В.О., Зелений І.І., Чебан О.І., Шаршаткін Д.Ю., Король Д.А.** 280
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ АНАЛІТИКИ РОЗВІДНИКІВ
- Добиш М.П., Ігнат'єв А.М., Купрієнко Д.А., Моркляник Б.В., Петров В.В., Сальнікова О.Ф., Соломицький О.І., Трофименко В.М.** 292
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ: УНІВЕРСАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА ЦИФРОВА ЕКОСИСТЕМА СИТУАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ
- Дуліна О.В.** 309
ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
- Зайченко С.Б., Бабій Ю.О., Маланчій М.О., Полюк В.С., Кравчук В.В., Якимчук А.В.** 324
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПОТРЕБ І ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРСЬКИХ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
- Залож В.В., Бамбуза Д.В.** 338
ВЕРИФІКАЦІЯ ТА КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО АПАРАТУ ОЦІНЮВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ISSN 3041-1793 Online

- Залож В.В., Токовий О.І., Глуздань О.П.** 358
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ АПАРАТ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ В ПРОЦЕСАХ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
- Зелений І.І., Чебан О.І., Дідик В.О., Шаршаткін Д.Ю., Король Д.А.** 369
ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ РАНЖУВАННЯ, ПРІОРИТИЗАЦІЇ ТА СТРУКТУРОВАНОГО БРЕЙНСТРОМІНГУ У АНАЛІТИЧНІЙ РОБОТІ
- Зозуля Р.О., Самусь О. Ю.** 383
АВТОМАТИЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ: ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД НА БАЗІ SIEM-РІШЕНЬ
- Зябров Л.І.** 397
МОБІЛІЗАЦІЯ І ПОВ'ЯЗАНІ З НЕЮ КОМУНІКАЦІЙНІ ВИКЛИКИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД
- Калита О.І.** 407
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ІНФОРМАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ
- Кацалап В.О., Сауні Р.Д.** 417
МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ КІБЕРБОРОТЬБИ В ІНТЕРЕСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ У ВОЄННИЙ СФЕРІ
- Клименко Н., Напльоков Ю.** 430
ЕСКАЛАЦІЙНІ ПАСТКИ ТА СТРУКТУРНІ ПАРАДОКСИ: КРІЗЬ ПРИЗМУ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ
- Ковальчук Р.О., Тимчук І.О.** 444
РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ПРИКОРДОННИХ НАРЯДІВ ДО ПАТРУЛЮВАННЯ ТА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПОРУШНИКІВ
- Кононова Д.В., Кобус О.С.** 455
РОЛЬ БЕЗФАЙЛОВОГО ШПЗ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ

- Кравчук В.В.** 467
ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТА ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР У ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ
- Кузьменко Р.В., Дуфанець І.Б., Зеленюх О.М.** 480
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ІСПИТУ ПРАКТИЧНОГО ВОДІННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ З ПІДГОТОВИ ВОДИЇВ
- Курляк М.Д.** 498
АЛГОРИТМ НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЗА ПРОТОКОЛОМ MARSH У СИСТЕМІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
- Максименко Ю.А., Маміч В.В., Шаршаткін Д.Ю., Дідик В.О., Король Д.А.** 512
АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ГЕНЕРАЦІЇ ТА ПЕРЕВІРКИ ГІПОТЕЗ В АНАЛІТИЧНІЙ РОБОТІ РОЗВІДНИКІВ
- Мальцев А.Ю., Маняков І.В.** 523
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ЕКСПЕРТНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОБУДОВИ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
- Маміч В.В., Максименко Ю.А., Шаршаткін Д.Ю., Дідик В.О., Кікоть М.В.** 536
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОБРОБКИ РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
- Матняк В.М.** 546
РОЗВІДУВАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ТА КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПЕРСОНАЛУ УКРАЇНСЬКИХ ЗАКОРДОННИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ УСТАНОВ
- Машков О.А.** 560
МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМ СПІВРОБІТНИЦТВОМ УКРАЇНИ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ В ЄВРОПІ
- Машков О.А.** 574
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО СИНТЕЗУ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ НАД ЗВИЧАЙНИМИ ОЗБРОЄННЯМИ В ЄВРОПІ

ISSN 3041-1793 Online

- Мелешко О.С.** 586
АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА БОЙОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ БЕЗПЛОТНИХ СИСТЕМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
- Михайленко О., Мельничук Ю., Погорілець В.** 597
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРАХУНКУ РЕЗЕРВУ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ З ПОШУКУ ПРАВОПОРУШНИКІВ
- Мішков О.М., Цибульський С.І.** 612
АНАЛІЗ СТАНУ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В ІНДО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ
- Мойсіяха А.В., Козорог Г.О.** 627
РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ЗМІН НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З ПИТАНЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ
- Новосьолов Ю.К., Галдобін О.Л., Стреляний Б.О., Заверуха Г.В., Труш О.І., Марусин П.В.** 642
МЕТОДИКА ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ ДЛЯ ТОПОГРАФІЧНОЇ РОЗВІДКИ ДЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ПРИ ОПТИМАЛЬНОМУ КЕРУВАННІ МАРШРУТОМ
- Окіпняк Д.А., Окіпняк А.С., Колос Р.Л., Ковальов Г.Г., Чмир М.С.** 661
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ІНЖЕНЕРНОГО ФАХУ
- Остапенко О.А., Яценко В.А.** 673
ЗАГРОЗИ І ВИКЛИКИ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я СПРИЧИНЕНІ ВІЙНОЮ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЇХ ПОДОЛАННЯ НА ОСНОВІ УЗАГАЛЬНЕННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ
- Поліщук В.В., Лисий М.І., Гапоненко Г.М., Купельський В.В., Кушнер І.М., Худоян Є.В.** 699
ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ ПЕРСПЕКТИВНОГО НАЗЕМНОГО РОБОТИЗОВАНОГО КОМПЛЕКСУ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Пристінський Р.В.** 714
OSINT ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ РОЗВІДКИ: ПОБУДОВА СИСТЕМИ ЗБОРУ, ВЕРИФІКАЦІЇ ТА АНАЛІТИКИ ВІДКРИТИХ ДАНИХ
- Роздимаха К.А., Кікоть М.В., Чебан О.І.** 727
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УМОВАХ СУЧАСНИХ БОЙОВИХ ДІЙ
- Рябченко Д.В., Душкін Ю.Г.** 743
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА БОЙОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТА БРОНЬОВАНОЇ ТЕХНІКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ЗБРОЙНИХ СИЛ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
- Серга А.І.** 754
СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ НА ПОСАДАХ ОСІБ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ ТА КУРСАНТІВ ВВНЗ (ВНП ЗВО)
- Синенький В.М., Булачек В.Р., Гречанюк А.О., Ліснюк Ю.В.** 769
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ БАЗОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ОСВІТНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- Ситник Г., Таран Є.** 782
МІЖНАРОДНИЙ РИНОК ОЗБРОЄННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІЛОСОФІЮ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ
- Строков І.В.** 797
ТРАНСФОРМАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ
- Сухотеплий В.М., Біліченко О.В., Никончук А.А., Петракова Я.А., Піскун С.В., Мащенко І.А.** 811
ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ MESH- МЕРЕЖІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ
- Тімофєєв П.В., Райко С.В.** 823
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ШТАБУ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ЩОДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ КУЛЬТУРИ ПРИКОРДОННОГО КОНТРОЛЮ ШЛЯХОМ МОНІТОРИНГУ ВИСТУПІВ У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ISSN 3041-1793 Online

- Тімофєєв П.В., Ющук О.В.** 835
РЕКОМЕНДАЦІЇ ШТАБУ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ЩОДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ КУЛЬТУРИ ПРИКОРДОННОГО ШЛЯХОМ МОНІТОРИНГУ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ
- Торічний В.О., Ткачук Д.В.** 847
АДАПТАЦІЯ МОДЕЛІ СИТУАЦІЙНОГО ЛІДЕРСТВА ДО УМОВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ
- Тріщун Р.М.** 861
ДІЄВЕ ЗАСТОСУВАННЯ НАЗЕМНОГО РОБОТИЗОВАНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ ПІДТРИМКИ МАЛИХ ТАКТИЧНИХ ГРУП У ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОМУ БОЮ
- Тушко Д.А.** 874
АЛГОРИТМ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ СПРОМОЖНОСТЕЙ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ВИКОНУВАТИ ЗАВДАННЯ В УМОВАХ УСКЛАДНЕННЯ ОБСТАНОВКИ НА ДІЛЯНЦІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
- Фаріон О.Б., Шуфрун М.С.** 884
МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ В СТАБІЛІЗАЦІЙНИХ ДІЯХ НА УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКІЙ ДІЛЯНЦІ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
- Федорейко В., Горбатюк Р., Рутило М., Загородній Р., Бурега Н., Іскерський І., Пальчик А.** 897
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ПОВІТРЯНОГО ПРОСТОРУ З АВТОМАТИЧНИМ ПОДАВЛЕННЯМ ВІДЕОЗВ'ЯЗКУ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ
- Чайка Є.С.** 912
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОДВІЙНОГО ГРОМАДЯНСТВА В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ІНСТИТУТ ДОПУСКУ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ
- Черник П.П., Черник Ю.В.** 929
БАЛТО-ЧОРНОМОРСЬКИЙ СОЮЗ – БЕЗПЕКОВА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ В РОЗРІЗІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Черниш Ю.О., Терещенко Т.П., Бокій О.В. 940
АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ КІБЕРАТАК НА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ МАШИННОГО НАВЧАННЯ

Чесановський І.І., Городиський Р.О., Хоптинський Р.П. 956
КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ БАГАТОРІВНЕВОЇ АРХІТЕКТУРИ КІБЕРФІЗИЧНИХ СИСТЕМ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ КОРДОНУ

Шаршаткін Д.Ю., Батюк О.В. 970
ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРИТИЧНИХ І ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ ВЕДЕННЯ ПРОКСИ-ВІЙН У СУЧАСНІЙ ГЕОПОЛІТИЧНІЙ ТА БЕЗПЕКОВІЙ ОБСТАНОВЦІ

Шаршаткін Д.Ю., Маміч В.В., Максименко Ю.А., Дідик В.О., Кікоть М.В. 983
СУТНІСТЬ ОЦІНКИ ПРИЧИННО – НАСЛІДКОВИХ ЗВ'ЯЗКІВ У РОЗВІДУВАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Шевчук П.П. 994
ФОРМУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Шенько О., Жифарський О., Найдъонов О. 1008
СТАБІЛІЗАЦІЙНІ ДІЇ У ПОСТКОНФЛІКТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: АСИМЕТРИЧНІ ЗАГРОЗИ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ

Штонда Р.М., Ляшенко Г.Т., Дегтяр О.А. 1022
КІБЕРСТІЙКІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

РОЗДІЛ «Право»

Альбещенко О.С. 1043
СТРАТЕГІЧНА ОЦІНКА НЕТРАДИЦІЙНИХ ЗАГРОЗ МІЖНАРОДНІЙ БЕЗПЕЦІ БАЛТО-ЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ВІЙСЬКОВИХ КОМПАНІЙ: КРИМІНОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

ISSN 3041-1793 Online

- Андрущенко І.Г., Дрозд С.М.** 1060
ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ В АНАЛІЗІ ОКРЕМИХ КРИТЕРІЇВ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ» ТА «ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ»
- Бизов С.С.** 1070
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНСТИТУЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОФСПІЛОК У ПРОЦЕСІ ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ
- Бомбушкар С.П.** 1083
ПРАВО НА МИР ТА БЕЗПЕКУ: ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА РІЗНИХ РІВНЯХ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
- Борщенко В.В.** 1096
КІБЕРСТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ЗАХИСТ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ
- Буднік І.К., Шевцов А.Л.** 1107
РОЛЬ ЮРИДИЧНОГО РАДНИКА У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ КОМАНДИРОМ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ТА ВЕДЕННЯ БОЮ
- Верба О.Б.** 1121
ПРОФЕСІЙНЕ САМОВРЯДУВАННЯ СУДОВИХ ВИКОНАВЦІВ У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСОБИ: ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД ТА ОРІЄНТИРИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Грабовський С.А., Медвідь Л.П.** 1139
ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ СІМЕЙ ЖИТЛОМ
- Грицай Р.О.** 1150
СУЧАСНІ МЕТОДИ ПРОПАГАНДИ ЯК ФАКТОР ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ
- Гусак О.П.** 1163
ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ НЕЗАКОННОЇ ЦИФРОВОЇ МОДИФІКАЦІЇ ФОТОГРАФІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ
- Єрофеєнко Л.В., Чуприна Я.О.** 1177
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ ЗА ДОПОМОГОЮ NDA: ПРОБЛЕМИ ДОКАЗУВАННЯ ТА ДОСВІТ DIIA СІТІ

- Заросило В.О., Влад В.Ф., Вацюк В.О.** 1194
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НАЙПЕРШОЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ НА ТЕРЕНАХ ЄВРОПИ
- Зінченко О.В.** 1206
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НЕСТАНДАРТНИХ ФОРМ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПЦІЯ, ГАРАНТІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КОДИФІКАЦІЇ
- Крегул І.І.** 1220
ВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД
- Кривенко О.В., Вергелес С.Д.** 1229
ПРОБЛЕМАТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ТА ОБОРОНИ АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ В УКРАЇНІ ВІЙСЬКОВИМИ ЧАСТИНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
- Кузнецова Л.В., Пасинчук К.М.** 1237
ЩОДО ПИТАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК СКЛАДОВОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Лобурець Н.Д., Шевцов А.Л.** 1248
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУВАННЯ БОЙОВИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО
- Мартин О.В.** 1262
ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ ПРАВА
- Миронюк Р.В., Пісоцька К.О.** 1270
ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ
- Олійник У.М., Малінковська О.В.** 1281
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
- Павлова Н.В.** 1293
КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-РОЗВІДУВАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДОКАЗУВАННЯ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ШАХ-РАЙСТВА

ISSN 3041-1793 Online

- Політанський В.С.** 1303
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
- Попов Г.В.** 1318
НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ТА СТАНДАРТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ (GDPR) ЩОДО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Правдюк А.Л.** 1334
ПОЛІЦЕЙСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ОРІЄНТОВАНА НА ГРОМАДУ (COMMUNITY POLICING)
- Резнікова В., Щербина В., Проскурня Т.** 1345
ЗМІНИ ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ ВЕРХОВНОГО СУДУ: НЕВИПРАВДАНІ МЕТАМОРФОЗИ ЧИ ОБ'ЄКТИВНА ПОТРЕБА
- Сеник С.В., Сеник В.В.** 1369
ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
- Сергієнко Н.А.** 1381
ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СУДІВ, ІНШИХ ОРГАНІВ (ПОСАДОВИХ ОСІБ) В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ
- Сливка Б.С.** 1396
МОДЕЛЮВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИНЕРГЕТИЧНО-ОНТОЛОГІЧНОЇ ПРОГРАМИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ
- Собко Г.М., Войтков В.О.** 1407
ПРОТИДІЯ КОРИСЛИВИМ КІБЕРЗЛОЧИНАМ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
- Собко Г.М., Ярош В.В.** 1418
МАЙНОВІ ОБМЕЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СПІВВІДНОШЕННЯ КОНФІСКАЦІЇ, ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ, ЩО ЗАСТОСУВАННЯ ДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА РЕКВІЗИЦІЙ

Собкович В.В. <i>ВИРІШЕННЯ МАЙНОВИХ СІМЕЙНИХ СПОРІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ</i>	1428
Сорока Л.В., Куркова К.М., Даниленко А.О. <i>ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ</i>	1450
Старцев Є.Г. <i>ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА АДВОКАТА ЯК ПЕРЕДУМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД</i>	1460
Стежко С.О., Павлов В.О. <i>УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАВОВОЇ ТОЧНОСТІ: ТИПОВІ МОВНІ ПОМИЛКИ В ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТАХ</i>	1475
Торохтій Б.Г. <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ В РЕАЛІЗАЦІЇ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ</i>	1491
Тригубенко Г.В. <i>СТАНДАРТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСОБІВ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ: АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ</i>	1501
Устимчук В.П. <i>ОПЕРАТИВНИЙ ПОШУК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ</i>	1517
Фаст О.О. <i>ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	1524
Чумаченко І.Є. <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ</i>	1540

РОЗДІЛ «Економіка»

- Бала О.І., Куденчук П.С., Олійник С.Е.** 1555
МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН: БЕЗПЕКОВИЙ, ІННОВАЦІЙНИЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АСПЕКТИ
- Діденко О.Г.** 1565
ПРОБЛЕМИ, ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ
- Квасній Л.Г., Ахек'ян А.М., Лупак О.Р.** 1579
УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ШАХ-РАЙСТВУ НА РИНКУ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ В УКРАЇНІ
- Македон В.В.** 1590
CRM-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ
- Москаль І.І.** 1604
СТРАТЕГІЯ ТА ТАКТИКА В СИСТЕМІ СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ
- Петренко Л.М., Худіков П.В.** 1613
ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА
- Рожко Д.М.** 1627
ОПТИМІЗАЦІЯ СОБІВАРТОСТІ В ТВАРИННИЦТВІ ЧЕРЕЗ ТЕХНІЧНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ
- Святобог О.С.** 1640
ОСОБЛИВОСТІ ТА АДАПТАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИХ УМОВАХ УКРАЇНИ
- Станіславик О.В., Корольов О.П., Коваленко О.М.** 1657
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРУКТУРНА ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

РОЗДІЛ «Публічне управління та адміністрування»

- Антонова Л.В., Сухорукова А.Л., Пономарьов О.А.** 1683
РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СЕРВІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ МОДЕЛІ ЦИФРОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ
- Білик Д.С.** 1697
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ
- Бобось О.Л., Поліщук С.П.** 1710
ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ТА ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ГРОМАД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНИХ ТА ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ
- Воронов О.І., Кальчук Р.Д., Плешко Е.А.** 1721
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВОЮ МЕДИЦИНОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: МЕДИЧНА РОЗВІДКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ОБҐРУНТУВАННЯ РІШЕНЬ
- Гошовський Р.І.** 1737
ЦИФРОВА СТІЙКІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Грицанюк В.** 1752
ІНТЕГРОВАНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА РІВНІ ГРОМАДИ: ФІНСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ
- Драченко Я.П.** 1765
СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ ПРОЄКТНОГО УПРАВЛІННЯ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
- Жилінський І.В.** 1776
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ У СФЕРІ ОСВІТИ

ISSN 3041-1793 Online

- Жук О.І., Дегтяр О.А.** 1790
*ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ БІЗНЕСУ ТА ПУБЛІЧНОЇ
ВЛАДИ: МІЖНАРОДНІ МОДЕЛІ ЛОБІЮВАННЯ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ*
- Зарубенко А.О., Дегтяр О.А.** 1804
*ЕВОЛЮЦІЯ КІБЕРЗЛОЧИННОСТІ ТА ВІДПОВІДЬ ПРАВООХОРОННОЇ
СИСТЕМИ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИ*
- Захаров С.В.** 1822
*RESILIENCE GOVERNANCE У СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: МЕХА-
НІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ*
- Іванова Т.В., Кожина А.В.** 1833
*МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БАНКІВСЬКИХ
ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ*
- Ігнатюк А.О.** 1848
*РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА
ЯК СКЛАДОВА ПУБЛІЧНОЇ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ*
- Іскра Н.І., Іскра Н.І.** 1862
*СИСТЕМНІ ІМПЕРАТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИЗОВОГО МЕНЕДЖ-
МЕНТУ ПРИ МЕДИЧНОМУ РЕАГУВАННІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ І
КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ*
- Карпінський Б.А.** 1873
*ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНЕ ЛІДЕРСТВО В УПРАВЛІННІ ПРОЄКТАМИ ЗА
ВІЙНИ: ВІД АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ДО ДЕРЖАВОТВОР-
ЧОГО ПАТРІОТИЗМУ*
- Костенюк Н.І.** 1900
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
В СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ
УКРАЇНИ*
- Кравчук А.В.** 1910
*ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РЕКРЕАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ТЕРИ-
ТОРІЙ ЯК СКЛАДОВА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВИ*

- Криштанович С.В., Криштанович М.Ф.** 1923
ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ ТА УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ
- Курносенко Л.** 1936
РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКОВИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ КРИЗ
- Логвиненко С.В.** 1951
ГЕНЕЗА КОНЦЕПТУАЛЬНИХ НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ
- Лопушинський І.П., Малімон В.І.** 1963
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ УРБАНІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ: ПЕРСПЕКТИВИ АДАПТАЦІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ МІСЬКІЙ ТЕРИТОРІАЛЬНІЙ ГРОМАДІ
- Маматова Т.В., Кравцова Т.В.** 1981
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДОСКОНАЛОСТІ SAF: МЕТОДОЛОГІЯ
- Мороз-Огінська М.О.** 1996
РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я
- Московчук Б.О.** 2007
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОЇ МОДЕЛІ ПОСАДОВИХ ОСІБ МИТНИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС
- Наумко М.М., Дзяний Р.Б.** 2021
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ В УКРАЇНІ: ПОДОЛАННЯ НОРМАТИВНИХ КОЛІЗІЙ
- Остафійчук І.А.** 2037
РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ISSN 3041-1793 Online

- Петрович В.В.** 2051
ЗМІНИ В ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ 2022–2025 рр. ТА ЇХ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ КАДРОВОГО ДІЛОВОДСТВА
- Побережний О.В.** 2064
МОДЕЛІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ У МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ: ЕКОСИСТЕМНИЙ ПІДХІД
- Прохорський С.І., Павленко В.Я., Дегтяр О.А., Фомкін Д.В.** 2076
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ
- Процюк Ю.О., Дегтяр О.А.** 2090
МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ ТА ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
- Русинюк М.М.** 2105
КАТЕГОРІЙНИЙ АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ РОЗБУДОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ
- Саричев В.І., Прокопович-Ткаченко Д.І., Івчук В.М.** 2116
МІЖВІДОМЧА КООРДИНАЦІЯ У СИСТЕМІ РЕІНТЕГРАЦІЇ ЗВІЛЬНЕНИХ ОБОРОНЦІВ: ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІРИ
- Семенець-Орлова І., Палій С.А., Капеліста І.М.** 2137
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗБУДОВИ ПУБЛІЧНИХ ПРОСТОРІВ В УКРАЇНІ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ
- Сидорчук О.Г., Свидрук І.І.** 2145
УРАХУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ТА ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО ГОСПОДАРСТВА
- Смачний В.В.** 2154
ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Ціхоляз Р.Й. 2174
*РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО РЕГУЛЮ-
ВАННЯ В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД*

Ярошовець Т.І. 2187
*ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ІНФОР-
МАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ТА УПРАВЛІННЯ*

РОЗДІЛ «Політологія»

Pirozhenko I. 2199
*TRAINING THE NEXT GENERATION OF INTERNATIONAL RELATIONS
SCHOLARS: A METHODOLOGICAL ROADMAP*

Голець А.М. 2210
*БІЛОРУСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МЕНШИНА ПОЛЬЩІ ТА ІМІГРАНТИ
З БІЛОРУСІ В ПОЛЬЩІ ПІД ВПЛИВОМ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ РОСІЙСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ ТА АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ (2021-2025 РР.)*

Деревінський В.Ф., Згурська В.Л., Баєва Ю.Є. 2220
*ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО ЛІДЕРСТВА:
ДОСВІД ВЛАДИСЛАВА ГЕРАСКЕВИЧА*

Зенкін М.В. 2232
*ЛЮДИНА ЯК НОСІЙ ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В КОНЦЕПЦІЯХ
ЗАХІДНОЇ ТА СХІДНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ ХХ-ХХІ СТОЛІТЬ*

Кипич І.В., Фастовець Н.В., Шаповалова А.М. 2246
*ЕЛЕКТОРАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ: ЕВОЛЮЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ
ТА ВИКЛИКИ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ ДЛЯ СУЧАСНОЇ АНАЛІТИКИ*

Клячин А.К. 2258
*СПЕЦИФІКА ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАЦІЙ МІЖ НЕДЕРЖАВ-
НИМИ АНАЛІТИЧНИМИ СПІЛЬНОТАМИ В СФЕРІ ПОЛІТИКИ ТА
ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ*

Лясота А.Є. 2271
*ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ
ВІЙНИ*

ISSN 3041-1793 Online

- Ніколенко К.В., Бикова О.І., Кваша О.П.** 2282
ЛОГІКА КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ: ПРОТИДІЯ КОГНІТИВНИМ МАНІПУЛЯЦІЯМ
- Пашков В.О.** 2294
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ БЕЗПЕКИ В 1990-Х РР.: У ТІНІ ЯДЕРНОГО РОЗЗБРОЄННЯ
- Примуш М., Васага Л.** 2306
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
- Романько І.І.** 2319
ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ПРАКТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (НА ПРИКЛАДІ ВОЛОНТЕРСЬКОГО АВІАЦІЙНОГО ХАБУ)
- Соколов М.С.** 2334
ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ

УДК 355.23 : [355.08 : 159.9.072.5] (477)

[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-3\(20\)-42-61](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-3(20)-42-61)

Акімов Олександр Олександрович доктор наук з державного управління, професор, Заслужений економіст України, Міністерство оборони України, м. Київ, <https://orcid.org/0000-0002-9557-2276>

Серга Андрій Іванович науковий співробітник науково-дослідного відділу (психофізіологічних, психологічних досліджень та кадрової безпеки) Науково-методичного центру кадрової політики Міністерства оборони України, м. Київ, капітан, <https://orcid.org/0009-0002-3564-7368>

Акімова Людмила Миколаївна доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, <https://orcid.org/0000-0002-2747-2775>

ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО ПОЛІГРАФОЛОГА ЯК ВІЙСЬКОВО-ОБЛІКОВОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз нормативно-правових, організаційних та інституційних передумов формування військового поліграфолога як окремої військово-облікової спеціальності в системі кадрової безпеки Сил оборони України. Досліджено стан правового регулювання професії “поліграфолог” у цивільній сфері та виявлено інституційний розрив між професійною стандартизацією і відсутністю військово-облікової спеціальності. Визначено, що така невідповідність створює ризики фрагментарної підготовки персоналу, методичної неоднорідності поліграфологічного контролю якості та невизначеності службового статусу фахівців. Проаналізовано функціональну роль поліграфологічних досліджень як інструменту кадрової безпеки, перевірки доброчесності та запобігання внутрішнім загрозам у військовому середовищі. Особливу увагу приділено порівняльному аналізу зарубіжних моделей інституціоналізації військової поліграфології, що підтверджують необхідність централізованої професійної інфраструктури credibility assessment у секторі національної безпеки. Обґрунтовано доцільність запровадження військово-облікової спеціальності “військовий поліграфолог” як механізму професіоналізації, стандартизації та інтеграції поліграфологічної

ISSN 3041-1793 Online

діяльності у кадрову політику Сил оборони. Визначено компетентнісні вимоги до фахівця, його місце у структурі кадрової та внутрішньої безпеки, а також необхідність створення централізованих очних програм підготовки у системі військової освіти. Доведено, що інституційне закріплення спеціальності формує замкнений цикл відбору, навчання, служби та контролю якості, що безпосередньо впливає на стабільність кадрової системи. Зроблено висновок, що внесення змін до нормативної бази Міністерства оборони України та офіційне впровадження військово-облікової спеціальності “військовий поліграфолог” є необхідною умовою посилення внутрішньої безпеки, зниження кадрових ризиків та підвищення стійкості оборонного сектору в умовах війни та післявоєнної трансформації.

Ключові слова: військовий поліграфолог, військово-облікова спеціальність, кадрова безпека, добросесність персоналу, поліграфологічний контроль, внутрішня безпека, військова освіта, стандартизація підготовки.

Akimov Oleksandr Oleksiyovych Doctor of Sciences (Public Administration), Professor, Honored Economist of Ukraine, Professor, Ministry of Defence of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-9557-2276>

Serha Andrii Ivanovych Researcher of the Research Department (Psychophysiological, Psychological Research and Personnel Security) Scientific and Methodological Center for Personnel Policy of the Ministry of Defense of Ukraine, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0002-3564-7368>

Akimova Liudmyla Mykolaivna Doctor of Science in Public Administration, PhD (Economics), Professor, Honored Worker of Education of Ukraine, Professor of the Department of Human Resources and Entrepreneurship, The National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, <https://orcid.org/0000-0002-2747-2775>

INSTITUTIONALIZATION OF THE MILITARY POLYGRAPH EXAMINER AS A MILITARY OCCUPATIONAL SPECIALTY IN THE PERSONNEL SECURITY SYSTEM OF THE DEFENSE FORCES OF UKRAINE

Abstract. The article provides a comprehensive analysis of the legal, organizational, and institutional prerequisites for establishing the military polygraph examiner as a distinct military occupational specialty within the personnel security system of the Defense Forces of Ukraine. The state of legal regulation of the profession of "polygraph examiner" in the civilian sphere was examined and an

institutional gap between professional standardization and the absence of a military registration specialty was identified. It is determined that such a discrepancy creates risks of fragmented personnel training, methodological heterogeneity of polygraph quality control and uncertainty of the service status of specialists. The functional role of polygraph research as a tool for personnel security, integrity verification and prevention of internal threats in the military environment is analyzed. Special attention is paid to the comparative analysis of foreign models of institutionalization of military polygraph, which confirm the need for a centralized professional infrastructure of credibility assessment in the national security sector. The article substantiates the feasibility of introducing a military occupational specialty “military polygraph examiner” as a mechanism for professionalization, standardization, and integration of polygraph activity into the personnel policy of the Defense Forces. The competency requirements for the specialist, their position within the structure of personnel and internal security, and the necessity of establishing centralized in-person training programs within the system of military education are defined. It is proven that institutional formalization of the specialty creates a closed cycle of selection, training, service, and quality control that directly contributes to the stability of the personnel system. The study concludes that amendments to the regulatory framework of the Ministry of Defense of Ukraine and the official introduction of the military occupational specialty “military polygraph examiner” are essential conditions for strengthening internal security, reducing personnel risks, and increasing the resilience of the defense sector during wartime and post-war transformation.

Keywords: military polygraph examiner, military occupational specialty, personnel security, personnel integrity, polygraph control, internal security, military education, training standardization.

Постановка проблеми. В умовах повномасштабної війни питання кадрової безпеки Сил оборони України набуває критичного значення, зокрема у частині запобігання внутрішнім загрозам, витоку інформації та недоброчесності персоналу. Поліграфологічний контроль уже використовується як інструмент кадрового захисту, однак інституційний статус військового поліграфолога залишається нормативно нерегульованим. Попри наявність професії “поліграфолог” у Національному класифікаторі професій і затверджений професійний стандарт, у системі військового обліку відсутня відповідна військово-облікова спеціальність. Така прогалина створює розрив між цивільною професійною легітимацією та військовою кадровою системою, спричиняє фрагментарність підготовки фахівців, нечіткість службового статусу та обмежує ефективність поліграфологічного контролю.

ISSN 3041-1793 Online

З огляду на стратегічну важливість кадрової безпеки виникає потреба наукового обґрунтування створення військово-облікової спеціальності “військовий поліграфолог” як елементу системи внутрішньої безпеки Сил оборони України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень свідчить про зростаючу увагу до ролі поліграфологічного контролю у системах кадрової безпеки та доброчесності персоналу. Так, С. Градун (2024) [1] досліджує використання поліграфа у діяльності Національної поліції України, підкреслюючи його значення як інструменту кадрової перевірки та профілактики службових зловживань. В. Грачук і Б. Чупринський (2025) [2] аналізують правові та етичні межі застосування поліграфа в оперативно-розшуковій діяльності, акцентуючи на необхідності нормативної визначеності та професійних стандартів. Нормативні джерела підтверджують поступову професіоналізацію галузі. Ініціювання розроблення професійного стандарту “військовий поліграфолог” Міністерством оборони України [3] та існування професійного стандарту “поліграфолог” [5] засвідчують рух у напрямі формалізації спеціальності. Водночас відсутність відповідної військово-облікової спеціалізації у наказі Міністерства оборони України № 444 [4] вказує на інституційний розрив між цивільною професією та військовою службою. Практичні аспекти підготовки фахівців відображені у методичних матеріалах Міністерства оборони України (далі – МО) [6], що свідчить про наявність прикладної бази, але без повноцінного кадрового закріплення. Зарубіжні дослідження демонструють інституційну зрілість військової поліграфології. Діяльність Національного центру оцінювання достовірності США (NCCA) [8], нормативні документи Міністерства оборони США [9; 11], а також підготовчі програми Канадського поліцейського коледжу [14] підтверджують існування централізованої системи професійної підготовки. Документи європейських держав, зокрема законодавство Литви [12], демонструють нормативну інституціоналізацію військово-поліграфологічної діяльності на державному рівні.

Таким чином, наявні дослідження зосереджені на правових, етичних і прикладних аспектах використання поліграфа, тоді як питання інституціоналізації військового поліграфолога як окремої військово-облікової спеціальності залишається недостатньо опрацьованим. Дана прогалина визначає актуальність подальшого наукового аналізу.

Мета статті – обґрунтування інституціоналізації військового поліграфолога як військово-облікової спеціальності в системі кадрової безпеки Сил оборони України.

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання. Використано системний підхід для аналізу інституціоналізації військового поліграфолога в

контексті кадрової безпеки Сил оборони. Формально-юридичний метод застосовано для дослідження нормативно-правових актів, що регулюють професійну стандартизацію та військовий облік. Порівняльно-правовий метод використано для вивчення зарубіжних моделей організації поліграфологічної діяльності у секторі національної безпеки. Функціональний аналіз дозволив визначити роль поліграфологічного контролю у системі кадрової безпеки та добросовісності персоналу. Узагальнення та моделювання застосовано для обґрунтування пропозицій щодо запровадження військово-облікової спеціальності.

Виклад основного матеріалу. Формування військово-облікової спеціальності (далі – ВОС) “військовий поліграфолог” доцільно починати з уже наявної державної професійної легітимації. У Класифікаторі професій передбачено професійну назву “Поліграфолог” (код 2490), що віднесена до групи “Професіонали, що не входять в інші класифікаційні угруповання” [5]. Важливо, що чинні правила Класифікатора допускають розширення базової назви професії термінами, які уточнюють сферу/місце роботи, за умови лаконічності, із збереженням коду базової професії. Саме на цій підставі ми прямо зазначаємо можливість утворення назви “військовий поліграфолог” від “поліграфолог” зі збереженням коду 2490, адже професійна легітимація поліграфологів має бути доповнена військовою інституціоналізацією (ВОС у системі МО/ЗСУ).

Окремо слід враховувати висновки наукової дискусії щодо поліграфа як інструмента кадрових процедур. У фундаментальному огляді Національної дослідницької ради США (NRC) вказано, що поліграф може демонструвати розрізнення “правда/неправда” вище випадкового рівня, однак у масових кадрових застосуваннях точність і доказовість нижчі, а ризики помилок і протидії (countermeasures) є суттєвими [13]. Поліграф не може розглядатися як самодостатній доказ, але в системі кадрової безпеки він має сенс як елемент багатокomпонентного контролю, де результати є підставою для управлінських рішень лише у зв’язці з іншими інструментами (перевірки, інтерв’ю, аналіз ризиків, режим секретності). Саме тому питання ВОС критичне, адже якість застосування поліграфа визначається військовим інститутом підготовки, стандартами, підзвітністю та етикою.

Наступним елементом передумов є стандартизація компетентностей. Науково-методичним центром кадрової політики МО України (далі – НМЦ КП МО України) розроблено професійний стандарт “Поліграфолог”, який затверджено рішенням від 24.12.2025 № 7879/уд. Також, НМЦ КП МО України ініціював роботу над проектом професійного стандарту “Військовий поліграфолог” у межах процедури професійної стандартизації [3]. У науково-прикладній площині професійний стандарт виконує дві функції – уніфікацію

ISSN 3041-1793 Online

вимог до компетентностей та зменшення варіативності практик. Зазначимо, що професійний стандарт без ВОС не вирішує ключові фактори, як військовий статус, військовий облік, типізація посад, кар'єрні траєкторії, вимоги до допусків і підпорядкування.

У даному контексті показовим є досвід США. На рівні федеральної системи існує Національний центр оцінювання достовірності (NCCA), який координує підготовку, стандарти та аудит програм поліграфа/credibility assessment у секторі кадрової безпеки сектору оборони [8]. Також у службі U.S. Customs and Border Protection (митно-прикордонна служба) проводять перевірки з використанням поліграфа приблизно 10 000 кандидатів щороку як обов'язкову частину відбору. Нормативно застосування поліграфа/credibility assessment у США підкріплюється не лише "практикою", а й політикою та регламентами DoD. Зокрема, DoD Directive 5210.48 встановлює політику й розподіляє повноваження щодо використання поліграфа та credibility assessment у Міністерстві оборони США [9]. DoD Instruction 5210.91 деталізує порядок, зокрема питання CI-score та розширених/скрінінгових форматів, і закріплює управлінську роль керівництва у дозволах і контролі програм [11]. Наявність центру, який координує підготовку, стандарти, аудит та методологію поліграфічних програм на федеральному рівні, відповідає реальним масштабам використання поліграфа та підтверджує важливість створення окремої професійної структури для військових поліграфологів.

Натомість практики НАТО формуються на рівні держав-членів і їхніх силових/військових інституцій (оборона, контррозвідка, військова поліція, спецслужби). Показовими є два типи моделей серед країн НАТО:

– *модель державної/відомчої школи під потреби сектору безпеки, включно з військовими структурами*: Canadian Police College офіційно навчає співробітників правоохоронних, військових і розвідувальних органів як сертифікованих поліграф-екзаменаторів [14]. Для Сил оборони України важливим є приклад інституційної інтеграції, де військові кадри включені у загальнонаціональну систему професійної підготовки;

– *модель спеціального правового режиму застосування поліграфа у безпековому секторі*: у Литві порядок застосування поліграфа врегульований спеціальним законом ("Law on the Use of the Polygraph"), який визначає процедури, права/обов'язки суб'єктів та осіб, що проходять перевірку та застосування поліграфа в литовському безпековому середовищі, включно з інституційними трансформаціями (перерозподілом функцій між структурами безпеки) [12].

Таким чином, у країнах НАТО практика тримається на централізованій школі військових поліграфологів для сектору безпеки і оборони, та на чітко визначених правових процедурах застосування поліграфа для безпекових цілей.

Військово-обліковий вимір є критичним саме для Сил оборони України, оскільки він виступає базовим інструментом кадрового планування та управління людським ресурсом у секторі безпеки. Наявність окремої ВОС дозволяє системно прогнозувати потреби у фахівцях, формувати відповідні посади та штатні структури, забезпечувати цільову підготовку й облік резерву, а також управляти кар'єрними траєкторіями персоналу з урахуванням допусків до інформації з обмеженим доступом. Для спеціалістів у сфері поліграфологічного забезпечення це має особливе значення, адже їхня діяльність безпосередньо пов'язана з кадровою безпекою, перевіркою доброчесності, допуском до державної таємниці та запобіганням внутрішнім загрозам.

Відсутність військово-облікової спеціальності унеможливорює створення повноцінного кадрового контуру: не формується єдина система підготовки, неможливе довгострокове планування потреб, ускладнюється облік професійної придатності та контроль якості діяльності. У результаті поліграфологічні функції виконуються фрагментарно, без чіткої інтеграції в кадрову політику Сил оборони України. Запровадження спеціалізованої ВОС дозволяє інституціоналізувати професію в межах військової служби, забезпечити замкнений цикл, що є необхідною умовою стабільності кадрового сектору в умовах воєнного стану та післявоєнної трансформації оборонних інституцій.

Наказ Міністерства оборони України від 01 серпня 2023 року № 444 “Про затвердження Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу та Переліку військово-облікових спеціальностей, за якими може бути присвоєно первинне військове звання молодшого лейтенанта запасу” (із змінами) є базовим документом, який структурує перелік ВОС та пов'язані з ними правила [4]. Водночас з позиції, викладеної у відповіді у відповіді Мінекономіки, впливає, що зміною № 15 до Класифікатора професій, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 10.07.2025 № 2845, Класифікатор

ISSN 3041-1793 Online

професій доповнено розділом 0 “Військовослужбовці”. За основу розроблення цього Розділу прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 704 “Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб” (зі змінами), наказ Міністерства оборони України від 07.09.2020 № 317 “Про затвердження переліків військово-облікових спеціальностей і штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу і тарифних переліків посад вищезазначених військовослужбовців”, Концепцію трансформації системи військової освіти, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.1997 № 1410 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1490), Перелік штатних посад рядового, сержантського і старшинського складу Національної гвардії України та відповідних їм військових звань і тарифних розрядів посад, затверджений наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29.04.2020 № 367 (у редакції наказу Міністерства внутрішніх справ України від 20.03.2025 № 196). Структурно Розділ 0 “Військовослужбовці” складається із кодів та назв класифікаційних угруповань (розділу, підрозділів, класів, підкласів, груп занять), до яких відносяться назви занять військовослужбовців.

Професійні назви занять військовослужбовців віднесені до трьох основних підрозділів, а саме: 01 – офіцерський склад; 02 – сержантський (старшинський) склад; 03 – рядовий склад. У додатках А і Б Розділу 0 “Військовослужбовці” відповідно наводяться професійні назви занять військовослужбовців в порядку зростання кодових позначень та в алфавітному порядку. Від назв, зазначених у додатках А і Б, можуть утворюватися похідні назви занять шляхом додавання похідних слів (провідний, головний, старший, молодший, змінний, та ін.), а також спеціалізацій (з логістики, з мобілізації, та ін.). Похідні слова та порядок їх застосування наведено у додатку В.

Для внесення назви військового заняття “Військовий поліграфолог” до цього розділу назначена назва має бути передбачена у відповідних нормативно-правових актах Міністерства оборони України.

При цьому слід зазначити, що відповідно до примітки 2 Додатка В Класифікатора професій назви професій можуть бути розширені за потребою користувача для внутрішнього використання термінами та словами, які уточнюють місце роботи, виконувані роботи, сферу діяльності за умови дотримання лаконічності викладення, якщо інше не передбачено у Класифікаторі чи відповідних нормативно-правових актах. Під час утворення розширених назв посад (професій) зберігається код базової посади (професії). Таким чином, від назви професії “Поліграфолог” може бути утворена назва “Військовий поліграфолог” з кодом 2490. (При цьому звертаємо увагу, що листи Мінекономіки не є нормативно-правовими актами, вони мають лише роз’яснювальний, інформаційний характер і не встановлюють правових норм).

Отже даний висновок прямо вказує на нормативну прогалину: професію легітимізовано, стандарт(и) розробляються, але ВОС немає.

Наукова дискусія про обмеження поліграфа тут не суперечить потребі ВОС, а навпаки – підсилює її. Якщо прийняти позицію NRC про ризики скринінгового застосування й чутливість до контрзаходів, то відповіддю має бути посилення інституційних запобіжників, а саме стандартизовані протоколи, підготовка, контроль якості, етика, підвітність у Силах оборони [13]. ВОС створює умови для такої інституційної дисципліни у військах. Умови повномасштабного вторгнення додатково загострюють кадрові ризики: зростає потреба у швидкому доукомплектуванні, ротациях, доступі до чутливої інформації, мінімізації внутрішніх загроз. За цих обставин кадрова безпека та доброчесність переходять із адміністративної площини у площину обороноздатності, що робить запровадження ВОС “військовий поліграфолог” системно обґрунтованим управлінським рішенням.

Таким чином, наявність професії “поліграфолог” та можливість утворення похідної назви “військовий поліграфолог” формують юридичну основу для спеціалізації у секторі оборони. Професійний стандарт є необхідним кроком, але без ВОС не забезпечує військово-організаційної інституціоналізації (штати, облік, підготовка, контроль якості). Відсутність окремої ВОС у системі військового обліку утворює нормативну прогалину, яку доцільно закрити з урахуванням воєнних кадрових ризиків та потреб внутрішньої безпеки.

У службових розслідуваннях і перевірках доброчесності ключовим є баланс між оперативною доцільністю та процесуальною коректністю. В. Грачук та Б. Чупринський, які аналізують застосування поліграфа в оперативно-розшуковій діяльності, акцентують на правових та етичних обмеженнях і підкреслюють ризики зловживань або хибної інтерпретації результатів без належної підготовки та регламенту [2]. Водночас фахові метааналітичні роботи вказують, що ефективність поліграфа визначаються якістю методики, процедурою, кваліфікацією екзаменатора та системою оцінки результатів (включно з категорією inconclusive) [10]. Саме тому для оборонного сектору критичною є спеціалізація, адже військове середовище додає специфічні змінні (бойовий стрес, травматичний досвід, підвищена ціна помилки, режим секретності), які не покриваються типовою цивільною підготовкою.

Отже, у службових розслідуваннях і секторі кадрової безпеки є гостра необхідність у ВОС “військовий поліграфолог” як штатних фахівців кадрової/внутрішньої безпеки, здатних працювати за уніфікованими протоколами, правильно інтерпретувати результати з урахуванням військового контексту, а також забезпечувати етичну та процедурну коректність, що знижує ризики помилок і дискредитації інструменту.

ISSN 3041-1793 Online

Варто зазначити, що є поширеною практика “суміжної заміни” (коли поліграфологічні функції фактично виконуються психологами/юристами після короткої підготовки), яка має системні обмеження:

– *нестандартизованість практик*: неоднорідність підходів та методологічні проблеми оцінювання точності в реальній практиці, посилені відсутністю інституційного стандарту підготовки;

– *ризик у скринінгу*: NRC прямо попереджає про обмежену корисність і підвищені ризики помилок у масовому безпековому скринінгу, особливо за наявності контрзаходів;

– *етичні та правові вразливості*: потреба етичного регулювання та правових рамок застосування поліграфа для військової сфери;

– *відсутність кар’єрної та відповідальної рамки*: Без ВОС неможливо стабільно вибудувати відбір, допуски, атестацію, професійний розвиток і контроль якості.

Отже, практика залучення суміжних фахівців може працювати як тимчасовий компенсатор, але стратегічно вона *не закриває* потребу інституціоналізації. Для Сил оборони України оптимальною є модель, де поліграфологічна функція виконується штатними військовими фахівцями, підготовленими за валідованими протоколами та підзвітними єдиній системі стандартів – що й забезпечується через запровадження ВОС “військовий поліграфолог”.

ВОС виконує у військовій організації управлінську функцію: через ВОС здійснюються планування потреб у фахівцях, формування штатів, визначення траєкторій підготовки, призначення на посади, облік резерву. За відсутності ВОС “військовий поліграфолог” виникають системні наслідки для кадрової політики:

– *відсутність прогнозованого каналу підготовки для Сил оборони України*: не формується замовлення (*відсутнє*)* на підготовку саме військового фахівця за ВОС “військовий поліграфолог”;

*російсько-українська війна, що розпочалася з окупації Криму в лютому 2014 року, станом на лютий 2026 року триває вже понад 12 років.

– *неможливо типізувати посади і унормувати компетентності як частину військової служби*: посада фактично існує, але юридично на закріплена у військово-обліковій системі;

– *не формується резерв*: люди не обліковуються як носії спеціальності, а отже – обмежується стійкість системи в умовах ротацій/масштабування;

– *ускладнюється контроль якості та підзвітність*: немає єдиного стандарту службового статусу й процедурних вимог.

С. Градун, аналізуюючи застосування поліграфа у правоохоронних структурах, підкреслює, що поліграф використовується і в позапроцесуальних

кадрових процедурах, і в процесуальних формах, але в обох випадках потрібна чітка організаційна рамка та зрозумілий статус застосування [1]. Це вкотре підтверджує, що відсутність ВОС блокує перетворення поліграфології на повноцінний елемент системи кадрової безпеки Сил оборони України. Коли спеціальність не інституціоналізована, підготовка часто відбувається за принципом “донабору компетентностей” у суміжних фахівців (психологів, юристів, педагогів, кадровиків тощо). Такий підхід створює фрагментарність: різні школи/курси, різні протоколи, нерівномірні вимоги до етики й контролю якості.

Додатковим виміром ризиків є контрзаходи. Емпіричні дослідження показують, що ментальні й фізичні контрзаходи можуть знижувати точність і дозволяти частині осіб «обійти» тест [10]. За відсутності стандартизованої підготовки, навчання виявленню/нейтралізації контрзаходів і постійного підвищення кваліфікації, інструмент може втрачати ефективність саме там, де ставки найвищі – у військовій сфері. Отже, фрагментарна підготовка підсилює методичну неоднорідність, помилки інтерпретації, вразливість до контрзаходів і, як наслідок, дискредитацію інструмента. На нашу думку, ВОС “військовий поліграфолог” необхідна, як механізм вирівнювання підготовки та якості.

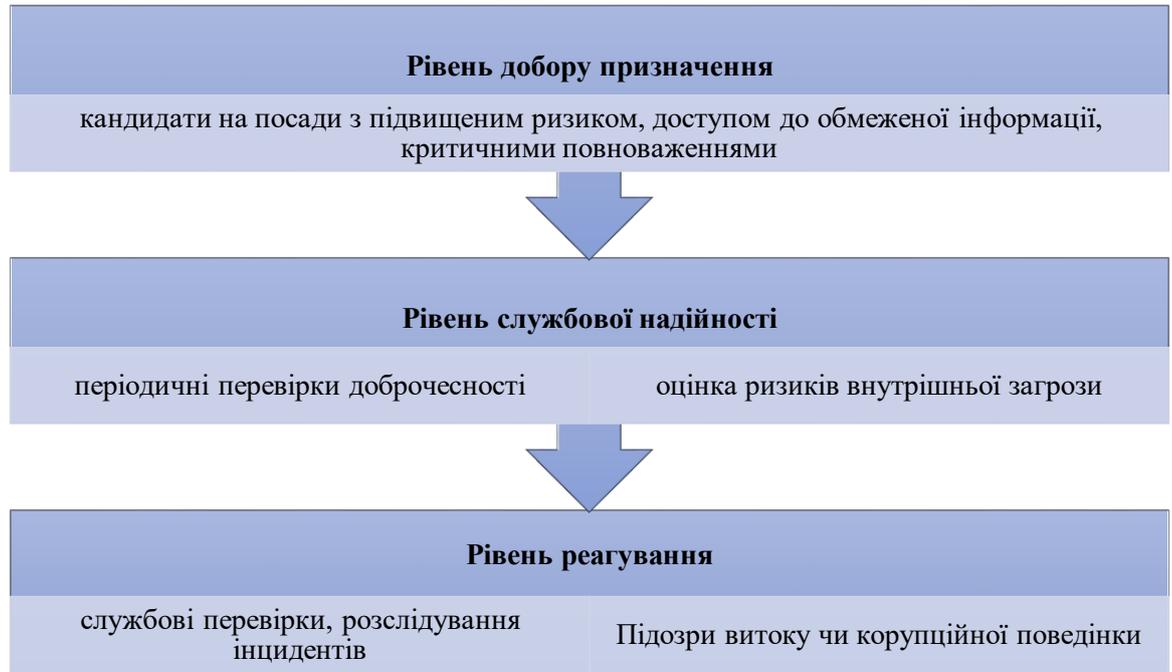
Без ВОС залишається невизначеним службовий статус фахівця в системі підпорядкування та відповідальності: хто саме уповноважений проводити дослідження, які вимоги до допуску, які межі компетенції, який механізм контролю якості та апеляційності управлінських рішень. У військовій сфері водночас є методичне забезпечення застосування поліграфа, що підтверджує практичну потребу й використання інструмента в МО та ЗСУ [6]. Однак методичний документ не замінює військово-облікової інституції, яка визначає кадровий контур (посада/штат/ВОС), професійний контур (підготовка/атестація), та юридичний контур (відповідальність/процедури/підзвітність).

Показовою для порівняння є інституційна модель США: NCCA має місію з лідерства у сфері *credibility assessment*, включно з визначенням стандартів, початковою і безперервною освітою (переодичною атестацією та підвищенням кваліфікації), наглядом програм, техпідтримкою та дослідженнями [8]. Це демонструє, що статус фахівця і якість процедури підтримуються організаційно. Таким чином, ВОС “військовий поліграфолог” необхідна як правовий та управлінський інструмент, що закріплює службовий статус, уніфікує вимоги до сертифікації/підготовки та визначає відповідальність – без цього неможливо гарантувати сталість кадрової безпеки й доброчесності в Силах оборони.

ISSN 3041-1793 Online

Обґрунтовуючи необхідність ВОС, варто підкреслити, що у кадровому вимірі місце військового поліграфолога визначається як функція спеціального кадрового відбору та забезпечення доброчесності, яка працює на трьох рівнях:

Авторська розробка.

Дана трирівнева модель узгоджується з логікою безпекових систем держав-партнерів, тому ВОС необхідна для військового поліграфолога саме як кадрового фахівця безпекового профілю із правом, обов'язком і відповідальністю.

Компетентнісна модель військового поліграфолога має будуватися навколо доброчесності як управлінського результату, а не навколо “виявлення брехні” як самоцілі. Ефективність військового поліграфолога визначається рівнем професійної підготовки, етичними стандартами та інтеграцією фахівця у систему кадрової безпеки. Саме тому ключовим елементом інституціоналізації ВОС є формування чіткої компетентнісної моделі, орієнтованої на забезпечення доброчесності, мінімізацію внутрішніх загроз та підтримку управлінських рішень у кадровій сфері. Запропонована модель поєднує три взаємопов'язані блоки компетентностей і трансформує їх у конкретні функціональні завдання військового поліграфолога.

Таблиця 1

 Компетентнісна модель ВОС “військовий поліграфолог” як інструмент
забезпечення кадрової доброчесності в Силах оборони України

Блок компетентностей	Зміст компетентностей	Практичне спрямування	Функціональні завдання
Компетентності доброчесності та кадрового контролю	методики перевірок доброчесності для посад ризику; робота з конфліктом інтересів; аналіз дисциплінарних ризиків; виявлення зловживань; документування результатів	забезпечення кадрової благонадійності; профілактика корупційних та поведінкових ризиків	спеціальні перевірки кандидатів; формування рекомендацій для кадрових рішень
Психофізіологічні та методичні компетентності	володіння валідованими протоколами тестування; виявлення контрзаходів; стандартизація процедур	підвищення точності тестування; мінімізація методичних помилок; захист від маніпуляцій	проведення досліджень; аналіз діаграм; супровід службових перевірок; експертні висновки у межах компетенції
Військово-організаційні та правові компетентності	військова термінологія; службові процедури; режим секретності; робота з допусками; права військовослужбовців; етичні стандарти	інтеграція у військову структуру; правомірність процедур; захист прав особи	участь у службових розслідуваннях; робота з чутливою інформацією; забезпечення процесуальної коректності
Інтегрований функціональний профіль	синтез усіх блоків	кадрова безпека + доброчесність + внутрішня безпека	попередження внутрішніх загроз; підтримка командування; стабільність кадрової системи

Авторська розробка.

Модель демонструє, що військовий поліграфолог повинен бути фахівцем кадрової доброчесності, який працює на перетині психології, права та військової організації. Саме така інтеграція компетентностей дозволяє розглядати ВОС як елемент системної кадрової безпеки, а не як допоміжну функцію. Очевидно, що без формалізованої ВОС неможливо забезпечити єдність підготовки, стандарти доброчесності та контроль якості діяльності. Отже, компетентнісна модель виступає методологічною основою для інституціоналізації ВОС “військовий поліграфолог” та її інтеграції у систему військової освіти й кадрової політики Сил оборони України.

ISSN 3041-1793 Online

Інституціоналізація ВОС “військовий поліграфолог” неможлива без створення спеціалізованої системи підготовки кадрів, оскільки саме освіта визначає не лише рівень професійних компетентностей, але й етичні стандарти, процедурну культуру та стабільність кадрової безпеки. Зарубіжні моделі переконливо демонструють: поліграфолог у секторі безпеки *не формується через короткотермінові курси чи дистанційні програми* – він готується у централізованих очних інституціях, що забезпечують контроль якості, стандартизацію практики та безперервне професійне навчання.

Досвід держав із розвиненою системою *credibility assessment* підтверджує, що ефективність поліграфологічної діяльності залежить від інтенсивної практичної підготовки, нагляду програм і системного контролю стандартів. Така модель неможлива в умовах виключно дистанційного навчання, оскільки поліграфологічна діяльність передбачає відпрацювання складних психофізіологічних процедур, комунікативних навичок, аналізу поведінкових реакцій і роботи з контрзаходами – компетентностей, що формуються лише в умовах контрольованого очного середовища.

Очна форма підготовки є критично важливою з чотирьох причин.

По-перше, *практична валідність*. Поліграфолог працює з живими психофізіологічними реакціями, і жодна симуляційна дистанційна платформа не здатна замінити реальний практикум із апаратурою, підключенням датчиків, інтерв'ю, аналізом діаграм та поведінкових індикаторів.

По-друге, *етична стандартизація*. Робота з особами, які проходять перевірку, вимагає чіткої культури взаємодії, дотримання прав людини, недопущення психологічного тиску та коректного документування. Саме очне навчання формує професійну поведінку через наставництво, спостереження та контроль викладачів.

По-третє, *режим безпеки*. Військовий поліграфолог працює з інформацією обмеженого доступу, службовими процедурами та кадровими ризиками. Очне навчання у військовому закладі вищої освіти або спеціалізованій школі дозволяє забезпечити захищене освітнє середовище, яке відповідає вимогам режиму секретності.

По-четверте, *матеріально-технічна специфіка професії*. Підготовка військового поліграфолога неможлива без безпосереднього практичного опанування спеціалізованих поліграфічних комплексів, сенсорних систем, програмного забезпечення аналізу сигналів, обладнання для калібрування та фіксації даних, а також супровідних технічних засобів. Робота з такими приладами вимагає очного навчання під контролем інструктора, оскільки помилки підключення, інтерпретації сигналів або технічного налаштування можуть призводити до хибних результатів і управлінських рішень. Саме тому очна форма навчання забезпечує не лише передачу знань, а й формування

технічної відповідальності та навичок безпечної експлуатації обладнання – компоненту, який не може бути повноцінно відтворений дистанційно.

З огляду на вищезазначене, доцільним є створення в Україні спеціалізованих очних програм підготовки військових поліграфологів у системі військової освіти із формуванням навчальних лабораторій, практичних поліграфологічних класів та стажувальних центрів. Отже, очна підготовка військових поліграфологів має розглядатися як стратегічний інструмент забезпечення доброчесності, внутрішньої безпеки та кадрової стійкості армії. Саме через освітню інституціоналізацію ВОС перетворюється з формальної норми на реальний механізм захисту оборонної системи.

Тому, на нашу думку, з метою інституційного закріплення військово-облікової спеціальності “військовий поліграфолог” доцільним є внесення змін до наказу Міністерства оборони України від 1 серпня 2023 року № 444 (із змінами). Відсутність відповідної військово-облікової спеціальності призводить до залучення фахівців суміжних професій без належної військової спеціалізації, що знижує ефективність поліграфологічного контролю, ускладнює систему відповідальності та не дозволяє формувати єдині стандарти підготовки.

Зважаючи на стратегічне значення кадрової безпеки в умовах воєнного стану пропонується доповнити наказ новою ВОС “військовий поліграфолог”, віднесеною до напряму кадрового та контррозвідального забезпечення. Запровадження даної спеціальності створить правові передумови для системної підготовки військових поліграфологів, визначить їх службовий статус та інтегрує поліграфологічний контроль у структуру внутрішньої безпеки Сил оборони України.

Також варто зауважити, що запровадження ВОС “військовий поліграфолог” потребує одночасного визначення суб’єкта замовлення підготовки фахівців та інтеграції цієї спеціальності у систему військової освіти. Без визначення інституційного замовника нова ВОС залишатиметься формальною нормою без реального кадрового наповнення.

З огляду на функціональне призначення військового поліграфолога як фахівця кадрової та внутрішньої безпеки доцільно визначити замовником підготовки структурні підрозділи Міністерства оборони України, відповідальні за кадрову безпеку та доброчесність, із поширенням дії даного замовлення на систему військової освіти Збройних Сил України.

Такий підхід забезпечує безпосередній зв’язок між освітньою підготовкою та практичними завданнями кадрового захисту, а також формує замкнений цикл:

відбір → підготовка → служба → контроль якості.

Інституційне закріплення замовника дозволить:

– централізувати підготовку військових поліграфологів;

ISSN 3041-1793 Online

- уніфікувати стандарти доброчесності;
- забезпечити спеціалізовану освітню траєкторію;
- підвищити рівень кадрової безпеки;
- мінімізувати внутрішні ризики.

Поліграфологічні дослідження є частиною кадрового та безпекового інструментарію правоохоронних і безпекових органів, що забезпечують внутрішню безпеку, оцінку доброчесності та управління персоналом. С. Градун свідчить, що застосування поліграфа в діяльності Національної поліції України є важливою практичною складовою, що охоплює як позапроцесуальні процедури, так і експертизу у процесуальних формах. За даними Державного науково-дослідного інституту МВС, кількість поліграфологів у Нацполіції є найбільшою серед інших правоохоронних органів у державі [7].

З огляду на масштаби застосування поліграфа у великих кадрових системах це логічно: велика чисельність персоналу потребує великих обсягів перевірок, що у свою чергу збільшує навантаження на поліграфологів. Національна поліція України також створює методичні посібники та професійні напрацювання для поліцейських-поліграфологів, що підсилює роль цього інструменту у кадрових та розслідувальних процедурах.

Відповідно до орієнтовних/приблизних відомчих оцінок станом на 2026 рік, у секторі безпеки України простежується наступна ситуація щодо наявності поліграфологів:

- у Національній поліції України налічується близько 219 поліграфологів, ще 10 – проходять спеціалізоване навчання, а до кінця року прогнозується потреба в додаткових ≈ 40 штатних одиницях;
- у Державній прикордонній службі України працює приблизно 50 поліграфологів;
- у Національній гвардії України – близько 50.

Такі оцінки узгоджуються з логікою кадрового навантаження, що впливає з поточного масштабного застосування поліграфа у великих силових структурах, та з практичними індикаторами участі поліграфологів у розмежованих процедурах добору й контролю. За нашими приблизними розрахунками, можна вважати, що один досвідчений поліграфолог у правоохоронних органах може проводити понад 200 перевірок на рік, залежно від технологій, процедур та структури навантаження.

У контексті українських силових структур (НПУ, ДПСУ, НГУ) це також означає значне навантаження на кожного фахівця, що підсилює потребу у систематичній підготовці кадрів. Велика кількість досліджень у поєднанні з дефіцитом штатних поліграфологів може призводити до фрагментарної практики, нерівномірності якості перевірок та високого навантаження на окремих спеціалістів.

Таким чином, кількість поліграфологів у Національній поліції у порівнянні з іншими структурами вказує на значущість інструмента для кадрових та безпекових процедур. Органи, які вже використовують поліграф, мають суттєві кадрові навантаження, що підсилює вимогу стандартного освітнього циклу та кадрового планування. Наявний дефіцит спеціалістів у кожній із служб (Нацполіція, ДПСУ, НГУ) підсилює аргумент на користь створення профільної ВОС “військовий поліграфолог” та відповідних очних програм підготовки у вищих військових навчальних закладах для потреб Сил оборони України. Це посилює загальний висновок про невідкладну необхідність освітніх програм, що включають очну форму підготовки військових поліграфологів, з урахуванням масштабу навантажень, специфічності роботи та ключової ролі таких фахівців у забезпеченні доброчесності та внутрішньої безпеки у Силах оборони України.

Висновки та пропозиції. Зазначене дослідження наочно підтверджує, що відсутність військово-облікової спеціальності “військовий поліграфолог” створює системну прогалину в кадровій безпеці Сил оборони України. Попри наявність цивільної професійної легітимації та професійного стандарту, поліграфолог у військовому середовищі залишається інституційно невизначеним, що унеможлиблює довгострокове кадрове планування, формування штатних посад, створення резерву та єдиної системи підготовки, а також підвищує ризик фрагментарної практики та методичної неоднорідності.

Військовий поліграфолог повинен розглядатися як штатний фахівець кадрової та внутрішньої безпеки, а не як додаткова функція суміжних професій. Специфіка військового середовища вимагає стандартизованої підготовки, уніфікованих протоколів, професійної відповідальності та чіткого службового статусу. Саме військово-облікова спеціальність є механізмом, який забезпечує інституційне закріплення цих вимог.

Доцільним є внесення змін до наказу Міністерства оборони України № 444 з метою запровадження ВОС “військовий поліграфолог” як складової кадрового та контррозвідального забезпечення. Одночасно необхідно інтегрувати підготовку військових поліграфологів у систему військової освіти через централізовані очні програми з контролем якості та визначеним інституційним замовником. Такий підхід створює стабільну кадрову основу для поліграфологічного контролю та перетворює його на повноцінний елемент внутрішньої безпеки Сил оборони України.

Література:

1. Градун С. А. Використання поліграфа у діяльності Національній поліції України. *Правовий часопис Донбасу*. 2024. № 1(86). С. 72-77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2024-86-72-77>

ISSN 3041-1793 Online

2. Грачук В.С., Чупринський Б.О. Особливості застосування поліграфа в оперативно-розшуковій діяльності: правові та етичні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2025. Серія: ПРАВО. Вип. 91: част. 4. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.4.36>

3. Повідомлення про ініціювання розроблення проєкту професійного стандарту “Військовий поліграфолог”. Міністерство оборони України, 27 січня 2026. URL: <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/povidomlennya-pro-inicziyuvannya-rozroblennya-proyektu-profesijnogo-standartu-vijskovij-poligrafolog>

4. Про затвердження Переліку військово-облікових спеціальностей осіб офіцерського складу та Переліку військово-облікових спеціальностей, за якими може бути присвоєно первинне військове звання молодшого лейтенанта запасу : Наказ Міністерства оборони України від 01 серпня 2023 року № 444. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1562-23>

5. Професійний стандарт “Поліграфолог”; затверджено Першим заступником Міністра оборони України 24 грудня 2025 року № 7879/уд; внесено до Реєстру Національного агентства кваліфікацій 06 січня 2026 року. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/poligrafolog>

6. Яцино О. В., Половінкін І. М., Тракалюк О. Л., Кузьменко М. Д. Порадник з організації психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у Міністерстві оборони та Збройних Силах України : метод. посіб. 2-ге вид., доповн. Київ : НМЦ КП МО України, 2021. 23 с.

7. 22 листопада в Україні було проведено перший Конгрес “Актуальні питання використання поліграфа в Національній поліції України”. *Експертиза: журнал криміналістики, психології та права*. 2025. URL: <https://expertize-journal.org.ua/all-news/10738-22-listopada-v-ukrajini-bulo-provedeno-pershij-kongres>

8. Defense Counterintelligence and Security Agency. *The National Center for Credibility Assessment (NCCA)* URL: <https://www.dcsa.mil/Security-Training/The-National-Center-for-Credibility-Assessment-NCCA>

9. Department of Defense Directive 5210.48, April 24, 2015, incorporating Change 2, effective October 1, 2020. U.S. Department of Defense. 10 p. URL: <https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/DD/issuances/dodd/521048p.pdf?ver=2019-04-03-141606-003>

10. Honts, C. R., Thurber, S., & Handler, M. (2021). A comprehensive meta-analysis of the comparison question polygraph test. *Applied Cognitive Psychology*, 35(2). <https://doi.org/10.1002/acp.3779>

11. Instruction 5210.91 “Personnel Polygraph Operations” : Department of Defense Instruction 5210.91, Personnel Polygraph Operations. U.S. Department of Defense. October 24, 2008. U.S. Department of Defense. 38 p. URL: <https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/DD/issuances/dodi/521091p.pdf>

12. Lithuanian Act on the Use of Polygraph Examinations : *European Polygraph*, 2024, Volume 18, No. 2 (60). URL: <https://www.polygraph.pl/vol/2024-2/european-polygraph-2024-no2-lithuanian-act.pdf>

13. National Research Council. *The Polygraph and Lie Detection: Summary and Appraisal of Scientific Evidence*. Washington, DC: The National Academies Press, 2003. URL: <https://www.nationalacademies.org/read/10420/chapter/2>

14. Polygraph Examiners Course (PEC). Polygraph training program for law enforcement, military, and intelligence agencies. Ottawa: *Canadian Police College*, 2026. URL: <https://cpc-ccp.gc.ca/programs-programmes/polygraph-polygraphe/pec-cep-eng.htm>

References:

1. Hradun, S. A. Vykorystannia polihrafa u diialnosti Natsionalnii politzii Ukrainy [Use of the polygraph in the activities of the National Police of Ukraine]. *Pravovyi chasopys Donbasu* [Law Journal of Donbass]. 2024. No. 1(86). P. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4269-2024-86-72-77> [in Ukrainian].
2. Hrachuk, V. S., Chuprynskyi, B. O. Osoblyvosti zastosuvannia polihrafa v operatyvno-rozshukovii diialnosti: pravovi ta etychni aspekty [Features of the use of polygraph in operational-search activities: legal and ethical aspects]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo* [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Law]. 2025. Issue 91(4). DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.4.36> [in Ukrainian].
3. Povidomlennia pro initsiiuvannia rozroblennia proiektu profesiinoho standartu “Viiskovyi polihrafolog” [Notice on initiation of development of the professional standard “Military polygraph examiner”]. Ministry of Defense of Ukraine. 27 January 2026. URL: <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/povidomlennya-pro-iniczuyuvannya-rozroblennya-proyektu-profesijnogo-standartu-vijskovij-poligrafolog> [in Ukrainian].
4. Pro zatverdzhennia Pereliku viiskovo-oblikovykh spetsialnostei osib ofiterskoho skladu ta Pereliku viiskovo-oblikovykh spetsialnostei, za yakymy mozhe buty prysvoieno pervynne viiskove zvanntia molodshoho leitenanta zapasu: Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 01 serpnia 2023 roku No. 444 [On approval of the list of military occupational specialties of officers and specialties eligible for the rank of junior reserve lieutenant: Order of the Ministry of Defense of Ukraine of August 1, 2023 No. 444]. Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1562-23> [in Ukrainian].
5. Profesiinyi standart “Polihrafolog” [Professional standard “Polygraph examiner”]. Approved by the First Deputy Minister of Defense of Ukraine, 24 December 2025 No. 7879/ud; entered into the Register of the National Qualifications Agency on 06 January 2026. URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/poligrafolog> [in Ukrainian].
6. Yatsyno, O. V., Polovinkin, I. M., Trakaliuk, O. L., Kuzmenko, M. D. Poradnyk z orhanizatsii psykhoziviolohichnoho doslidzhennia iz zastosuvanniam polihrafa u Ministerstvi oborony ta Zbroinykh Sylakh Ukrainy: metod. posib. [Guide on organizing psychophysiological examination using a polygraph in the Ministry of Defense and Armed Forces of Ukraine: methodological manual]. 2nd ed., revised. Kyiv: NMTs KP MO Ukrainy, 2021. 23 p. [in Ukrainian].
7. 22 lystopada v Ukraini bulo provedeno pershyi Konhres “Aktualni pytannia vykorystannia polihrafa v Natsionalnii politzii Ukrainy” [On November 22 the first Congress “Current issues of polygraph use in the National Police of Ukraine” was held in Ukraine]. *Ekspertyza: zhurnal kryminalistyky, psykholohii ta prava* [Expertise: Journal of Criminalistics, Psychology and Law]. 2025. URL: <https://expertize-journal.org.ua/all-news/10738-22-listopada-v-ukrajini-bulo-provedeno-pershij-kongres> [in Ukrainian].
8. Defense Counterintelligence and Security Agency. The National Center for Credibility Assessment (NCCA). URL: <https://www.dcsa.mil/Security-Training/The-National-Center-for-Credibility-Assessment-NCCA>
9. Department of Defense Directive 5210.48, April 24, 2015, incorporating Change 2, effective October 1, 2020. U.S. Department of Defense. 10 p. URL: <https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/DD/issuances/dodd/521048p.pdf?ver=2019-04-03-141606-003>
10. Honts, C. R., Thurber, S., & Handler, M. (2021). *A comprehensive meta-analysis of the comparison question polygraph test*. *Applied Cognitive Psychology*, 35(2). <https://doi.org/10.1002/acp.3779>

ISSN 3041-1793 Online

11. Instruction 5210.91 “Personnel Polygraph Operations” : Department of Defense Instruction 5210.91, *Personnel Polygraph Operations*. U.S. Department of Defense. October 24, 2008. U.S. Department of Defense. 38 p. URL: <https://www.esd.whs.mil/Portals/54/Documents/DD/issuances/dodi/521091p.pdf>

12. Lithuanian Act on the Use of Polygraph Examinations : *European Polygraph*, 2024, Volume 18, No. 2 (60). URL: <https://www.polygraph.pl/vol/2024-2/european-polygraph-2024-no2-lithuanian-act.pdf>

13. National Research Council. The Polygraph and Lie Detection: Summary and Appraisal of Scientific Evidence. Washington, DC: The National Academies Press, 2003. URL: <https://www.nationalacademies.org/read/10420/chapter/2>

14. Polygraph Examiners Course (PEC). Polygraph training program for law enforcement, military, and intelligence agencies. Ottawa: *Canadian Police College*, 2026. URL: <https://cpc-ccp.gc.ca/programs-programmes/polygraph-polygraphe/pec-cep-eng.htm>

Дата першого надходження статті до видання: 23.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.03.2026

Науково-практичний журнал

«Національні інтереси України»

№ 3(20) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.

Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

ФОП «Жукова Ірина Віталіївна», Свідоцтво серія ДК № 7425 від 09.08.2021 р.